

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури та мистецтв
Кафедра дизайну

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ОСНОВИ ГРАФІКИ ТА ШРИФТИ В ДИЗАЙНІ

підготовки	бакалавра
галузі знань	02 Культура і мистецтво
спеціальності	022 Дизайн
освітньо-професійна програма	Дизайн

Силабус освітнього компонента ОСНОВИ ГРАФІКИ ТА ШРИФТИ В ДИЗАЙНІ підготовки першого (бакалаврський) рівня вищої освіти, галузі знань 02 Культура і мистецтво, за освітньо-професійною програмою Дизайн.

Розробник:

Авраменко Дмитро Костянтинович, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри дизайну

Силабус погоджено:

Гарант ОПП

Дизайн

Дмитро Авраменко

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри дизайну
Протокол №1 від 28.08.2023 р.

Завідувач кафедри

Дмитро Авраменко

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво 022 Дизайн ОПП Дизайн Перший (Бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1
		Семестр 2
ІНДЗ: немає		Лекції 14
		Практичні 0 год. Лабораторні 36 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 62 год.
		Консультації 8 год.
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання:	українська	

II. Інформація про викладача

Авраменко Дмитро Костянтинович

Науковий ступінь - кандидат мистецтвознавства

Вчене звання - доцент

Посада - завідувач кафедри дизайну

Контактна інформація +380508874654, Avramenko.Dmytro@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 30а, корпус Н ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Основи графіки та шрифти в дизайні» належить до переліку нормативних за першим (бакалаврським) освітнім рівнем. Здобувачі під час вивчення ОК «Основи графіки та шрифтів в дизайні» навчаються розумінню принципів композиції, використання простору та балансу в дизайні. Вивчення шрифтів допомагає розрізнити їх стилі, особливості та відтінки, що впливає на ефективність комунікації в дизайні. Студенти також вивчають техніки створення графічних елементів, які можуть використовуватися для підкреслення теми, настрою та цілей проєкту.

2. Пререквізити: рисунок і перспектива, техніки в живописі, композиція.

Постреквізити: рисунок, живопис, основи графіки і шрифти в дизайні, комп'ютерні технології в дизайні, макетування дизайн об'єктів, курсове проектування дизайн об'єктів.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета – ґрунтовне засвоєння здобувачем освіти класичних і сучасних цифрових технік малювання, матеріалів втілення і способів побудови гармонійних графічних зображень і шрифтів.

Завдання вивчення способів візуалізації графіки, принципів організації формальних і образних графічних компонентів на площині та елементів графем та шрифтів, виконання графічних аналізів кращих світових зразків графічного дизайну і шрифтів, формування досконалих презентацій здобувачів.

Методи навчання: інтерактивні методи (інтерактивна лекція з використанням вербальних та ілюстративно-демонстраційних методів на мультимедійній дошці: розповідь, пояснення, презентація, демонстрація, аналіз, запитання-відповідь), практичні методи (усне опитування, виконання лабораторних і модульних завдань), кейс-методи.

4. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетенції

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетенції

СК1. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.

СК2. Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.

СК3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

СК4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності.

СК5. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.

СК7. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.

СК10. Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності.

СК12. Здатність здійснювати формоутворення об'єктів дизайну для розвитку або підвищення соціально-економічного потенціалу регіону.

Програмні результати навчання

ПРН1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ПРН3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

ПРН4. Визначати мету, завдання та етапи проектування.

ПРН7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

ПРН9. Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання.

ПРН11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

ПРН14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

ПРН15. Розуміти українські етнокультурні традиції у стилевих вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнотришки у мистецьких практиках.

ПРН16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.

ПРН17. Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності.

ПРН18. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

ПРН20. Створювати креативні об'єкти дизайну з урахуванням останніх тенденцій у соціально-економічному, культурному і екологічному розвитку галузі.

5. Структура освітнього компонента (за робочим навчальним планом 2023/2024 н.р.)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор./ Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Основні поняття графіки та шрифтів						
Тема 1. Основні поняття, типологія та функція шрифту	23	4	6	12	1	14
Тема 2. Елементи букв і напису. Термінологія. Шрифт «Дія»	24	2	8	12	2	10
Модульна контрольна робота №1 Дизайн постеру						26
Разом за модулем 1 год/бал	47	6	14	24	3	50
Змістовий модуль 2. Класифікація, характеристика і побудова шрифту						
Тема 3. Класифікація шрифту. Шрифт «Комфі»	21	2	6	12	1	10
Тема 4. Характеристика шрифту	26	4	8	12	2	5
Тема 5. Побудова шрифту	26	2	8	14	2	5
Модульна контрольна робота 2 Дизайн авторського шрифту						30
Разом за модулем 2 год/бал	73	8	22	38	5	50
Всього годин/ Балів	120	14	36	62	8	100

Форма контролю*: МКР/КР – модульна контрольна робота/контрольна робота

Контрольні роботи з курсу Основи графіки та шрифти в дизайні проводяться у формі виконання практичних робіт. Оцінка за контрольну модульну роботу доводиться до відома здобувачів не пізніше семи днів після проведення. Модульний контроль здійснюється у формі виконання студентом модульного контрольного завдання згідно затвердженого графіку. Максимальна кількість балів – 30.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувача освіти – це форма організації навчального процесу, з якої заплановані контрольні роботи (практичні) виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам, віднесено вивчення лекційного матеріалу, робота з опрацюванням рекомендованої літератури і кращих світових зразків втілених робіт, вивчення основних термінів та понять за темами освітнього компоненту, завершення виконання практичних робіт.

Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані та не мають зауважень і помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов'язковим елементом вивчення освітнього компоненту. Про відсутність з поважних причин здобувачі освіти зобов'язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (<https://cutt.ly/9w1dxQSz>). Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання освітнього компоненту ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Практичні (лабораторні) і модульні роботи студентів мають бути оригінальними творами власного виконання. Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (під час композиційного пошуку рішення теми, виконанні ескізів та оригіналів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час контролю помічені елементи плагіату, студент втрачає право отримати бали за виконане завдання або здійснює повторне проходження відповідної теми. Порушенням академічної доброчесності також вважаються: академічний плагіат, списування, необ'єктивне оцінювання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Поточні роботи оцінюються наприкінці вивчення відповідної теми, Кінцевий термін здачі – напередодні модульної контрольної роботи з даного змістового модуля або ж на затверджену, на засіданні кафедри, дату перегляду академічних робіт в кінці семестру. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Студент, який не отримав оцінки за поточні завдання не допускається до складання модульних контрольних робіт. Відтермінування модульних контрольних робіт здійснюється в межах складання сесії.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів. За рішенням викладачів кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських робіт, спортивних змаганнях, дизайн і мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf).

V. Підсумковий контроль

Формою семестрового контролю з ОК Основи графіки та шрифти в дизайні у 2-му семестрі - екзамен. Розподіл балів, що присвоюються студентам ОК Основи графіки та шрифти в дизайні, є сумою балів за виконання контрольних (практичних) завдань, самостійну роботу та модульні контрольні роботи (МКР). Під час навчання здобувачі протягом семестру виконують практичні завдання, самостійну роботу і модульну на задану тематику та отримують у підсумку максимальну суму 100 балів.

Підсумковий контроль здійснюється у формі двох модульних контрольних робіт (МКР). Модульні контрольні роботи – це творчі практичні роботи за темами змістових модулів, за кожною з яких студент може отримати максимально 30 балів. Термін здачі модульних контрольних робіт оприлюднюється на початку семестру. До здачі підсумкової модульної контрольної роботи допускаються студенти, які здали усі практичні завдання поточного модуля. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему, додатково виконати ряд тривалих та короткочасних робіт, відповідно до теми, яка вивчається). На екзамен виносяться усі практичні роботи і модульні. Іспит здійснюється у формі захисту усіх робіт на семестровому перегляді. Перегляд творчих робіт відбувається в кінці кожного семестру у дату затверджену на засіданні кафедри.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки за результатами поточного оцінювання практичних робіт та модульних контрольних робіт, або за бажанням підвищити рейтинг (згідно силабусу освітнього компонента) здобувач вищої освіти складає екзамен у формі виконання модульної контрольної роботи на індивідуальну тематику. При цьому на екзамен виносяться 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf).

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
82-89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75-81	Добре	C	загалом хороша робота
67-74	Задовільно	D	непогано
60-66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1-59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90-100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	
1-59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Бойчук А. Пространство дизайну Харьков: Нове слово, 2013. 367 с.
2. Даниленко В. Я. Дизайн. Підручник. Харків : ХДАДМ, 204. 320 с.
3. Графічні особливості українського кириличного друкарського шрифту (остання чверть XVI – перша половина XVII століть) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.07 / І. М. Дудник; Харківська державна академія дизайну і мистецтв. - Харків, 2019. – 20.
4. Іваненко Т. О. Оригінальність без меж: природа акцидентного шрифту. Харків : ХДАДМ, 2011. 184 с. іл.
5. Іваненко Т. О. Біфункціональність акцидентного шрифту: реклама і мультимедіа. Вісник ХДАДМ. Харків : ХДАДМ, 2011. №3 С.36-39.
6. Іваненко Т. О. Художньо-образні особливості формоутворення акцидентного шрифту [Текст] : автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 05.01.03 / Іваненко Тетяна Олександрівна; Харківська держ. академія дизайну і мистецтв. - Х., 2006. - 20 с.
7. Іваненко Т. О. Шрифтовий дизайн: основи : навч. посіб. Х. : ХДАДМ, 2019. 144 с.
8. Лесняк В. Відтворення шрифтової спадщини: 40 оригінальних шрифтів. К. : ArtHuss, 2020. 160 с.
9. Мітченко В. Естетика українського рукописного шрифту. К. : Грамота, 2007. 208 с.
10. Сбітнева Н. Ф. Історія графічного дизайну : навч. посіб. Харків : ХДАДМ, 2014. 224 с. : іл.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
5. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>